

## Kermisbeleid gemeente Land van Cuijk 2024-2029

De raad van de gemeente Land van Cuijk;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 14 maart 2023;

gelet op het Evenementenbeleid Land van Cuijk (2022);

besluit:

1. vast te stellen het Kermisbeleid gemeente Land van Cuijk 2024-2029;
2. de extra middelen van (maximaal)€ 59.650,- beschikbaar te stellen voor uitvoering van het kermisbeleid onder voorbehoud van goedkeuring in de kadernota/begroting 2024-2027.

### Samenvatting

Het doel van dit beleidsplan is om de continuïteit van kwalitatieve, gezellige kermissen in de kernen van de gemeente Land van Cuijk, groot én klein, te waarborgen door de kermis op een efficiënte, eenduidige manier te organiseren. Gezien de context van de nieuwe gemeente is er behoefte aan duidelijkheid over hoe de gemeente wil omgaan met de kermissen, nu en in de toekomst.

Dit beleidsstuk richt zich daarom voornamelijk op de organisatiestructuur – hiermee worden de kaders neergezet hoe de gemeente met kermis omgaat. Vertrekpunt hiervoor is om zoveel mogelijk in stand te houden wat goed werkt, terwijl er ook ruimte overblijft om deze bestaande structuren met elkaar te harmoniseren.

Het kermisbeleid kan daarmee in de belangrijkste punten worden samengevat in de volgende tabel:

Hoofdpunten	Sectie	Pagina
We vertrekken zoveel mogelijk vanuit de bestaande kermisorganisatie-structuren van de voormalige gemeenten om deze te verenigen in een geharmoniseerd, één-duidig beleid voor kermissen in de gemeente Land van Cuijk. Het beleid is bedoeld om houvast te bieden voor een periode van vijf jaar.	<u>1.1</u>	5
De verschillen tussen de structuren uit de voormalige gemeenten zorgen voor een wisselende rol van de gemeente en een ongelijke positie tussen kernen.	<u>2.3</u>	12
Met de nieuwe organisatiestructuur gaat de gemeente kermissen faciliteren door: <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Opdracht te geven voor het organiseren van de kermis;</li> <li>2. Zelforganisatie door dorpsraden mogelijk te maken.</li> </ol>	<u>3.1</u>	13
Voor een selectie van kernen zal de gemeente opdrachten uitzetten, als opdrachtgever houdt zij hierin de regie. Hiervoor haalt zij voorkeuren en haalbaarheid op bij dorpsraden en kermisondernemers, en kan de gemeente putten uit eigen ervaring. Uitgangspunten in deze selectie zijn dat de kermis: <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Moet voldoen aan het minimumpakket van attracties;</li> <li>2. Kan rekenen op lokaal draagvlak;</li> <li>3. Realistisch is beoordeeld op haalbaarheid voor ondernemers.</li> </ol>	<u>3.2</u>	13
De opdrachtverstrekking geschiedt onder de uitvoering van dit beleid, en in de aanbesteding kunnen met de dorpsraden en/of lokale kermiswerkgroepen specifieke voorwaarden per kermis afgestemd worden, waarover de gemeente beslisbevoegd blijft.	<u>3.2</u>	14
De gemeente faciliteert zelforganisatie middels een financiële vergoeding en materiaal van de gemeentewerf. Hiervoor gelden onder andere de volgende voorwaarden (volledige versie in sectie 3.3): <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Er moet een kermis(activiteit) georganiseerd worden.</li> <li>2. Deze vindt plaats tijdens het traditionele kermisweekend.</li> <li>3. Maximaal één keer per jaar per kern een kermis(activiteit).</li> <li>4. De vergunningen dient de organiserende partij zelf aan te vragen.</li> </ol>	<u>3.3</u>	15

5. Het besteedde bedrag moet worden kunnen verantwoord.		
Met de nieuwe organisatiestructuur kunnen de bestaande kermisorganisatie structuren zoveel mogelijk behouden blijven en ontstaat er ruimte voor maatwerk in de benadering naar de kern. Tegelijkertijd hanteert de gemeente een duidelijke aanpak en duidelijke rolverdeling: zij treedt enkel op als opdrachtgever, subsidieverstrekker, facilitator en vergunningsverlener.	3.4	15
De gemeente begroot per kern een budget voor het behoud van de bestaande kermis en stelt dit bedrag beschikbaar voor de (zelf)organisatie van een kermis(activiteit) of ondersteunend nevenprogramma.	3.5	17
De voorwaarden uit de voormalige gemeenten worden zoveel mogelijk geharmoniseerd in nieuwe verpachtingsvoorwaarden: 'Verpachtingsvoorwaarden kermis Gemeente Land van Cuijk'	3.5	17

## Begrippenlijst

### BOVAK

Nationale Bond van Kermisbedrijfhouders.

### Kermisexploitant

Een ondernemer die zijn beroep of bedrijf heeft gemaakt van de exploitatie van een kermiszaak of kermisattractie.

### Gemeente

De gemeente Land van Cuijk.

### Interne werkgroep

Voor het harmonisatietraject aangestelde werkgroep, bestaande uit door gemeentelijke ambtenaren uit verschillende afdelingen; zoals Team APV, Team Buitendienst, Team Veiligheid, Toezicht & Handhaving, Wijk- en dorpsraadcontactfunctionarissen, en Team Ruimtelijk Beleid: Economie, recreatie & toerisme.

### Kermis

Het is een jaarlijks terugkerend buitenevenement in de openbare ruimte (bij voorkeur in het centrum van de kern), dat gratis te bezoeken is en bedoeld is voor alle leeftijden, voor alle lagen van de bevolking en alle nationaliteiten.

### Kermiscommissie

Voor het harmonisatietraject aangestelde werkgroep, bestaande uit leden van de kermisbonden en lokale leden uit kermiswerkgroepen en/of wijk- en dorpsraden betrokken bij kermissen uit alle voormalige gemeenten.

### Kermisondernemer

Een kermisexploitant, kermisorganisator of andere ondernemer die zijn beroep of bedrijf heeft gemaakt van de kermis.

### NKB

Nederlandse KermisBond.

### Kermisorganisator

Een ondernemer die zijn beroep of bedrijf heeft gemaakt van de organisatie van een kermis.

### Perceel

Deze bepaalt de invulling en samenstelling van een opdracht. In een perceel kan de organisatie van één of meerdere kermissen samen in een opdracht worden uitgezet.

### Zelforganisatie

Een dorpsraad of lokale kermiswerkgroep organiseert zelf in eigen kern een kermis(activiteit), waarvoor de gemeente een subsidiebedrag en materiaal van de gemeentewerf beschikbaar stelt.

## 1. Inleiding

**De kermis is van oudsher volksvermaak nummer één. De kermis had en heeft een belangrijke sociale functie. Het is dus niet vreemd dat het behoud van de kermis regelmatig is terug te vinden op de agenda van de dorpsraden en gemeente.**

In verschillende dorpen wordt gezocht naar mogelijkheden om de kermis een nieuwe impuls te geven; nieuwe activiteiten die voor meer belangstelling moeten zorgen. In ieder dorp wordt hier anders mee wordt omgegaan. Een oplossing voor het ene dorp wil niet zeggen dat dit voor het andere dorp ook de oplossing is. Dit behoeft spelregels en maatwerk.

In de gemeente Land van Cuijk worden jaarlijks in diverse kernen kermissen georganiseerd, vaak als onderdeel van een jaarlijks terugkerend dorpsfeest.

### 1.1. Visie op harmonisatie

Sinds 1 januari 2022 zijn de voormalige gemeenten Grave, Mill & Sint Hubert, Cuijk, Boxmeer en Sint Anthonis opgegaan in de nieuwe gemeente Land van Cuijk. De kermisorganisatie ging echter nog op de oude voet verder, wat betekent dat er nog verschillende werkwijzen en regelingen van kracht zijn. In het kader van harmonisatie is daarom behoefte aan een kermisbeleid dat past bij de nieuwe gemeente.

Om tot een nieuw kermisbeleid te komen, nemen we het volgende vertrekpunt voor:

*“We vertrekken zo veel mogelijk vanuit de bestaande kermisorganisatie-structuren van de voormalige gemeenten om deze te verenigen in een geharmoniseerd, éénduidig beleid voor kermissen in de gemeente Land van Cuijk.”*

Gezien de context van de nieuwe gemeente en het harmoniseren van de bestaande structuren, richt dit beleidsstuk zich voornamelijk op de organisatiestructuur. Er is behoefte aan duidelijkheid over hoe de gemeente wil omgaan met de kermissen, nu en in de toekomst. Dit beleid is bedoeld om vanaf 01 januari 2024 van kracht te gaan en poogt daarmee houvast te geven voor een periode van vijf jaar, waarna een herziening nodig is voor de vijf jaar daaropvolgend.

Vanuit dit vertrekpunt hopen we met dit beleidsplan de kaders te stellen om het volgende doel te bereiken:

*“De continuïteit van kwalitatieve, gezellige kermissen in de kernen van Land van Cuijk, groot én klein, te waarborgen door de kermis op een efficiënte, eenduidige manier te organiseren.”*

Voor dit beleidsplan liggen de volgende uitgangspunten ten grondslag:

<b>Veilig</b>	Veiligheid en zekerheid komen op de eerste plaats.
<b>Realistisch</b>	Er wordt gestreefd alle bestaande kermissen te behouden mits hier genoeg lokaal draagvlak voor is. Hiervoor wordt naar zowel de wens van burgers voor een kermis én de realiteit van de veranderingen in de samenleving gekeken.
<b>Lokaal</b>	Om de kermis aantrekkelijk te houden voor bewoners, bezoekers en bedrijven is het ook belangrijk dat de lokale gemeenschap een inspanningsverplichting voelt.
<b>Duidelijk</b>	De rolverdeling is duidelijk. De gemeente geeft de organisatie zoveel mogelijk uit handen en treedt dus enkel op als opdrachtgever, subsidieverstrekker en facilitator <sup>1</sup> .

### 1.2. Speelveld kermissen

Kermis maak je samen. Het krijgt leven door een samenspel tussen vele partijen: inwoners, wijk- en dorpsraden, bezoekers, kermisexploitanten, kermisorganisatoren, vrijwilligers, kermiswerkgroepen, horeca, kermisbonden, de gemeente en meer.

In de context van kermis in de gemeente Land van Cuijk kunnen we deze belanghebbenden grofweg onderbrengen in vier groepen: het publiek, de lokale gemeenschap, de kermisondernemers, en de gemeente. Alle vier spelen ze een onmisbare rol in het bestaan van de kermis. Zonder publiek geen inkomsten, zonder kermisondernemers geen attracties, zonder lokale gemeenschap geen draagvlak, en zonder gemeente geen gezag. Alle vier zijn we dus van elkaar afhankelijk. Daarom is het van cruciaal belang dat ieders rol goed begrepen wordt. Want alleen samen creëren we het fundament waarmee kermis staat of valt.

#### Het publiek

1) Deze rollen van de gemeente worden nader toegelicht in de huidige organisatiestructuur (2.2.).

De eerste pilaar voor het fundament waarmee kermis staat of valt is het publiek. Logischerwijs bestaat het grootste deel van het publiek uit de inwoners van de desbetreffende kern. De rest wordt aangevuld door eventuele bezoekers van buitenaf die de kermis bezoeken. Zij zijn de eindgebruikers van de kermis en bepalen daarmee uiteindelijk de vraag naar de kermis. Belangrijk verschil met de wens voor een kermis moet opgemerkt worden: de vraag uit zich in de daadwerkelijke uitgaven op de kermis terwijl de wens uitdraagt hoe graag men een kermis in de kern wil.

### **De lokale gemeenschap**

De kermis staat of valt ook bij het lokale draagvlak onder de lokale gemeenschap, de tweede pilaar. Daarin vormen vrijwilligers uit eigen kern actieve commissies en werkgroepen die zich ieder jaar inzetten om de kermis een mooi evenement voor het hele dorp te maken. Zij weten met het organiseren van bijvoorbeeld een nevenprogramma en andere activiteiten rondom de kermis het publiek naar én bij de kermis te betrekken. Zo wordt de kermis meer dan attracties alleen. Zij slagen er ook in de samenwerking met lokale verenigingen en ondernemers op te zoeken, om zo gezamenlijk de kermis een extra impuls te geven. In enkele kernen ligt zelfs de totale organisatie van de kermis al meerdere jaren volledig op de schouders van deze kermiswerkgroepen. Met andere woorden: ze zijn dus van cruciaal belang voor het succes van de kermis, helemaal in de kleinere kernen.

Voor dit beleid is het publiek en de lokale gemeenschap steevast gerepresenteerd door de wijk- en dorpsraden (of de daaraan gelieerde kermiswerkgroepen), als vertegenwoordiging van de bewoners van de kern. Ook zijn er in de kermiscommissie (zie 1.3) meerdere inwoners uit de gehele gemeente betrokken geweest, variërend van centrumcoördinatoren tot lokale initiatiefnemers.

### **De kermisondernemers**

De derde pilaar waar de kermis mee staat of valt zijn de kermisondernemers. Zij zijn de kermisexploitanten of kermisorganisatoren die met de kermis hun brood verdienen. Vanuit de kermistraditie gezien kwamen de kermisexploitanten op eigen initiatief met attracties af op drukbezochte plekken rond bepaalde data (zie ook bijlage 5). Dat valt aan te wijzen als een natuurlijke vraag naar de kermis. Voor hen is niet zozeer de wens voor de kermis maar juist de vraag naar een kermis van belang. Bij te weinig vraag is het simpelweg niet haalbaar om een kermis neer te zetten, een trend die zich al langer onder de kleinere kernen ontwikkeld (zie bijlage 4).

Voor dit beleid zijn de kermisondernemers in het algemeen vertegenwoordigd in de kermiscommissie door de kermisbonden (NKB en BOVAK). Incidenteel zijn ook kermisexploitanten en kermisorganisatoren bekend en actief in de regio geraadpleegd.

### **De gemeente**

Als vierde pilaar is de gemeente ook cruciaal om kermis mogelijk te maken. Uniek aan de kermis is namelijk dat het altijd plaatsvindt in de openbare ruimte, vrij toegankelijk en gratis te bezoeken is. De gemeente als beheerder van de publieke ruimte draagt hiervoor dan ook specifieke verantwoordelijkheden. In de praktische zin voor veiligheid door voor toezicht en handhaving te zorgen, maar ook door materiaal van de gemeentewerf beschikbaar te stellen. Ook kan de gemeente als publiekrechtelijk en privaatrechtelijk orgaan de juiste vergunningen verlenen, standplaatsen verpachten of zelfs een organiserende partij voor de kermis aanwijzen. In dat laatste geval zet de gemeente een aanbesteding uit, vaak in een kermisvakblad, waarin zij opdracht geeft tot de organisatie van een kermis.

## **1.3. Totstandkoming beleid**

### **Proces en participatie**

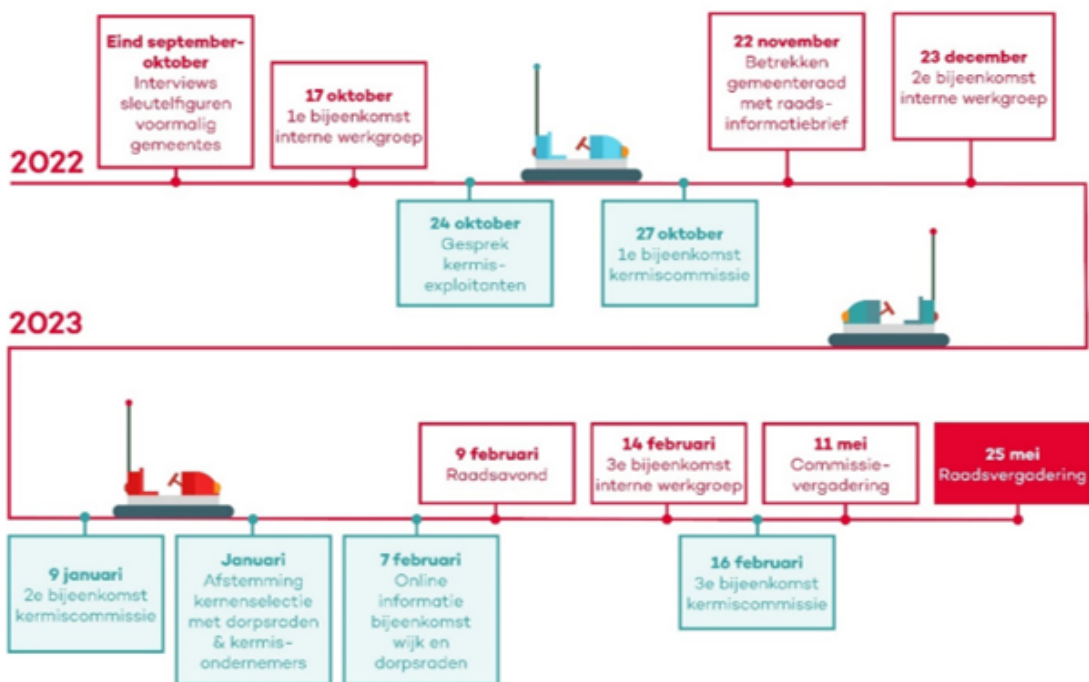
Om tot een gedragen kermisbeleid te komen is de samenwerking gezocht met verschillende belanghebbende partijen. Zo zijn er diverse contactmomenten geweest met kermisorganisatoren die bekend en/of actief zijn in de regio. Hiermee is getracht specifieke lokale kennis en ervaring op te doen en mee te wegen in de uitwerking van beleidsstuk. Ook zijn er voor het harmonisatietraject een kermiscommissie en interne werkgroep bij de gemeente aangesteld. De kermiscommissie bestaat uit leden gelinkt aan kermissen uit alle voormalige gemeenten, variërend van centrumcoördinatoren tot vertegenwoordigers uit wijk- en dorpsraden, lokale kermiswerkgroepen en kermisbonden. Beide groepen zijn tijdens meerdere sessies betrokken geweest bij de invulling van het nieuwe kermisbeleid.

Zo hebben zij onder meer opmerkingen en reacties kunnen inbrengen over de uitgangspunten van het kermisbeleid, de hoofdlijnen van de nieuwe organisatiestructuur alsmede het concept beleidsstuk. Alle inbreng en opmerkingen zijn verwerkt en meegewogen in de uitwerking van het beleidsstuk. Daarnaast is er ook nog een informatiebijeenkomst geweest voor alle wijk- en dorpsraden uit de gemeente. Ook hier waren de reacties overwegend positief en hebben leden van de kermiswerkgroepen Overloon en Groeningen expliciet uitgesproken het (participatie)proces gedegen te vinden en hun steun voor het beleidsstuk naar de gemeenteraad uit te willen spreken.

Naast deze belanghebbende partijen is ook de gemeenteraad meegenomen in de totstandkoming van het beleid. Zo is zij middels een raadsinformatiebrief op de hoogte gebracht van het proces en de uitgangspunten ten grondslag van het beleidsstuk. Ook heeft zij tijdens een beeldvormende raadsavond zich een beeld kunnen vormen en kunnen uitspreken over het kermisbeleid, naast de gelegenheid om hier vragen over te stellen. Hiermee is de raad voorbereidend op vaststelling al bijtijds in het proces meegenomen in de totstandkoming van het kermisbeleid.

Hieronder staan deze verschillende participatiemomenten schematisch weergegeven, waarin de externe momenten worden aangegeven met de groene kaders.

### Kermisbeleid traject



## 2. Kermissen in de gemeente Land van Cuijk

In de gemeente worden ieder jaar maar liefst 28 kermissen georganiseerd. Hiertoe tellen we ook de kermissen die door de dorpsraden zelf georganiseerd worden, oftewel een ‘alternatieve kermis’.

Iedere kermis is uniek van karakter omdat iedere kern anders is. Daarbij komt dat kermis traditie-getrouw onderdeel is van het lokale dorpsfeest. In lijn met onze kernendemocratie, waarborgen we de lokale identiteit van de kermissen door aan de vaste locaties en periodes in het jaar vast te houden.

### 2.1. Kermissen in de gemeente

Het onderstaande overzicht geeft weer welke kermissen in de gemeente zijn en op welke manier deze worden georganiseerd. In 2.2. wordt nader ingegaan op deze specifieke organisatie methoden.

Kern	Organisatie	Aanduiding periode
Sint Hubert	In opdracht van gemeente	2 <sup>e</sup> zondag van mei
Ledeacker	Zelf organisatie dorpsraad	3 <sup>e</sup> weekend van mei
Oploo	Zelf organisatie dorpsraad	2 <sup>e</sup> zondag van juni
Stevensbeek	Zelf organisatie dorpsraad	3 <sup>e</sup> zondag van juni
Boxmeer	Organisatie door gemeente	Laatste zondag van juni
Wilbertoord	In opdracht van gemeente	1 <sup>e</sup> zondag van juli

<b>Beugen</b>	Zelf organisatie dorpsraad	1 <sup>e</sup> zondag van juli
<b>Maashees</b>	In opdracht van gemeente	2 <sup>e</sup> zondag na Pinksteren (in overleg verschuiven als data samen valt met festival 'Op de Toffel' op 3 <sup>e</sup> zondag van juni)
<b>Westerbeek</b>	Zelf organisatie dorpsraad	1 <sup>e</sup> zondag van juli
<b>Sint Anthonis</b>	Zelf organisatie dorpsraad	2 <sup>e</sup> zondag van juli
<b>Wanroij</b>	Zelf organisatie dorpsraad	1 <sup>e</sup> zondag van augustus
<b>Langenboom</b>	In opdracht van gemeente	1 <sup>e</sup> zondag na 4 augustus
<b>Vierlingsbeek</b>	In opdracht van gemeente	2 <sup>e</sup> zondag van augustus
<b>Overloon</b>	In opdracht van gemeente	3 <sup>e</sup> zondag van augustus
<b>Sambeek</b>	Zelf organisatie dorpsraad	Laatste zondag van augustus
<b>Velp</b>	Zelf organisatie dorpsraad	Laatste zondag van augustus
<b>Gassel</b>	Zelf organisatie dorpsraad	Laatste zondag van augustus
<b>Grave</b>	In opdracht van gemeente	1 <sup>e</sup> zondag van september
<b>Haps</b>	In opdracht van gemeente	1 <sup>e</sup> zondag van september
<b>Groeningen</b>	Zelf organisatie dorpsraad	1 <sup>e</sup> zondag van september
<b>Holthees</b>	Zelf organisatie dorpsraad	1 <sup>e</sup> zondag van september
<b>Rijkevoort</b>	Zelf organisatie dorpsraad	2 <sup>e</sup> zondag van september
<b>Cuijk</b>	In opdracht van gemeente	2 <sup>e</sup> zondag van september
<b>Mill</b>	In opdracht van gemeente	3 <sup>e</sup> zondag van september
<b>Beers</b>	In opdracht van gemeente	1 <sup>e</sup> zondag na 21 september
<b>Vortum-Mullem</b>	Zelf organisatie dorpsraad	Laatste zondag van september
<b>Landhorst</b>	Zelf organisatie dorpsraad	1 <sup>e</sup> zondag van oktober
<b>Oeffelt</b>	In opdracht van gemeente	1 <sup>e</sup> zondag na 3 oktober

## 2.2. Huidige organisatiestructuur

De organisatie van de kermissen is in het eerste jaar na de herindeling (2022) voor het grootste deel ongewijzigd gebleven. Dit betekent dat de kermis in meeste mate georganiseerd bleef zoals in de voormalige gemeenten. Het verschil in aanpak in de voormalige gemeenten is echter groot. Zo zijn er grofweg drie methoden te onderscheiden: gemeente als organisator, gemeente als opdrachtgever, en zelforganisatie door dorpsraden. In het volgende overzicht is te zien hoe de kermis in de gemeente Land van Cuijk georganiseerd wordt en welke rol de gemeente hierbij heeft.

<b>Organisatie</b>	<b>Rol gemeente</b>	<b>Kermissen</b>
<b>Gemeente Cuijk</b>	Opdrachtgever en vergunningsverlener. Materiaal gemeentewerf (gemeentelijke werkorganisatie CGM)	Beers, Cuijk, Haps.
<b>Gemeente Mill en Sint Hubert</b>	Opdrachtgever en vergunningsverlener. Materiaal gemeentewerf (gemeentelijke werkorganisatie CGM)	Langenboom, Mill, Sint Hubert en Wilbertoord.
<b>Gemeente Grave</b>	Opdrachtgever en vergunningsverlener. Materiaal gemeentewerf (gemeentelijke werkorganisatie CGM)	Grave.
<b>Gemeente Boxmeer</b>	Opdrachtgever, materiaal gemeentewerf en vergunningsverlener	Oeffelt, Vierlingsbeek, Maashees en Overloon.
<b>Gemeente Boxmeer</b>	Organisator, materiaal gemeentewerf en vergunningsverlener	Boxmeer.



<b>Dorpsraad</b>	Subsidieverstrekker, materiaal gemeentewerf en vergunningsverlener	Velp, Gassel, Beugen, Rijkevoort, Sambeek, Vortum-Mullem, Groeningen, Holthees, Wanroij, Ledeaeker, Landhorst, Sint Anthonis, Oploo, Stevensbeek en Westerbeek.
------------------	--	---

De rol van de gemeente is slechts in twee facetten hetzelfde voor alle kermissen, namelijk: zij verzorgt voor iedere kermis materiaal van de gemeentewerf (waar nodig) en verleent de vergunning.

De verschillen in organisatiestructuur zijn in werkelijkheid wel complexer:

#### **Gemeente als opdrachtgever**

- Als opdrachtgever geeft de gemeente in totaal vier keer opdracht tot het organiseren van kermis. De voormalig gemeente Cuijk deed dat voor Beers, Cuijk en Haps, waar de voormalig gemeente Grave dat voor Grave deed. De voormalig gemeente Mill & Sint Hubert deed een aanbesteding voor Langenboom, Mill, Sint Hubert en Wilbertoord. Alle drie ontvingen de gemeenten een pachtsom, al werd deze in de laatste jaren steeds lager.
- De vierde aanbesteding ligt bij de voormalig gemeente Boxmeer: de kermissen in Oeffelt, Vierlingsbeek, Maashees en Overloon zijn gezamenlijk in één aanbesteding verpacht. Voor het uitvoeren van deze opdracht betaalt de gemeente per kern een bedrag.
- Meerdere kermissen werden dus (m.u.v. Grave) altijd in één aanbesteding verpacht.
- Bij alle uitbestede kermissen is de rol van de gemeente is verder alleen faciliterend; zij verstrekt de vergunningen en materiaal uit de gemeentewerf (dranghekken, borden, etc.).

#### **Gemeente als organisator**

- Bij de kermis in de kern Boxmeer is de voormalig gemeente Boxmeer de organisator en ontvangt zij de pachtgelden. Vanuit de gemeente was een kermiscoördinator werkzaam, die de gehele organisatie van de kermis op zich nam (inschrijving, beoordeling kermisattracties, contactpunt etc.). Naast deze organiserende rol heeft de gemeente ook een faciliterende rol.
- Sinds de herindeling ziet de gemeente het organiseren van kermissen niet langer als gemeentelijke taak en vindt de rol van organisator niet meer passend. In lijn met de uitgangspunten voor het nieuwe kermisbeleid zijn hier alvast de eerste stappen voor gezet: de kermisorganisatie voor de Boxmeerse kermis is in het overgangsjaar 2023 al uit handen gegeven.

#### **Gemeente als subsidieverstrekker**

- In voormalig gemeente Boxmeer bestaat er een vergoeding van €3.000,- per jaar om zelf een kermis in eigen kern te organiseren. Deze regeling is bedoeld om, bij afwezigheid van kermis, de dorpsraden gelegenheid te geven om een alternatieve kermis te organiseren voor hun eigen dorp. De dorpsraden zijn aanvrager van de vergunningen en verantwoordelijk voor de gehele organisatie van de kermis. De rol van de gemeente beperkt zich tot subsidieverstrekker en het faciliteren van materiaal uit de gemeentewerf (waar nodig). Na afloop leveren de dorpsraden aan de gemeente een verantwoording van het besteedde bedrag en een kort verslag van het verloop van de kermis. In voormalig gemeente Boxmeer maakten er 6 dorpsraden gebruik van deze regeling.
- In het eerste jaar na de herindeling (2022) dreigde er in diverse kleine kernen geen kermis meer plaats vinden doordat oude regelingen waren geëindigd of omdat de kermisorganisator een kleine kermis niet meer rendabel achtte. Als oplossing heeft de gemeente toen incidenteel en éénmalig een subsidie van €3.000,- per dorpsraad beschikbaar gesteld voor het organiseren van kermis in eigen kern. Voorwaarde was dat er in de afgelopen vijf jaar minimaal twee keer kermis in het dorp had plaatsgevonden. Bij deze regeling bleven de rolverdeling en de verantwoordelijkheden van de gemeente en de dorpsraden hetzelfde als hierboven beschreven. In totaal maakte er negen dorpsraden uit de gemeente Land van Cuijk gebruik van deze subsidie, buiten de zes dorpsraden uit voormalig gemeente Boxmeer om.

### **2.3. Bezwaren huidige organisatiestructuur**

Het is duidelijk dat de organisatiewijze in de kernen sterk uiteenloopt. De verschillen tussen deze structuren uit de voormalige gemeenten zijn reden voor enkele bezwaren.

#### **Ongelijke positie tussen kernen door wisselende rol gemeente**

- In voormalig gemeente Boxmeer krijgen kernen zonder kermis een vergoeding om zelf een kermis te organiseren. In de rest van de gemeente Land van Cuijk bestaat deze vergoeding niet en krijgen kernen zonder kermis dus geen financiële bijdrage van de gemeente.
- De gemeente geeft opdracht tot het organiseren van kermis voor een deel van de kernen in het Land van Cuijk. Of er in een kern wel of niet in opdracht van de gemeente kermis georganiseerd wordt, ligt ten grondslag aan de voormalige gemeenten. Zo is de kermisorganisatie van alle kernen in de voormalig gemeente Sint Anthonis in 2013 overgedragen aan de dorpsraden en kermisor-

ganisatoren. Hierdoor worden er in geen van deze kernen in opdracht van de gemeente kermissen georganiseerd.

### **Mogelijk efficiëntere indeling voor kermissen in opdracht van de gemeente**

- De gemeente geeft in totaal vier keer opdracht voor de organisatie van kermissen in twaalf kernen. Meestal wordt de kermisorganisatie van meerdere kernen dus in één perceel uitbesteed. Welke kernen samen worden aanbesteed, ligt aan de voormalige gemeente waar ze toebehoorden. Zo worden Mill, Sint Hubert, Langenboom en Wilbertoord samen verpacht omdat deze kernen allemaal bij voormalig gemeente Mill & Sint Hubert horen. Het loont om te onderzoeken of deze bestaande percelen de meest efficiënte indeling voor de aanbesteding is. Met andere woorden: wellicht is er een betere percelen samenstelling mogelijk door buiten de voormalige gemeentegrenzen te kijken.

## **3. Nieuwe organisatiestructuur**

### **Vertrekpunt**

Gezien de bezwaren tegen de huidige organisatiestructuur is het noodzakelijk te herzien hoe de gemeente met de kermissen omgaat. Echter is daarin ook belangrijk om het vertrekpunt van het kermisbeleid niet uit het oog te verliezen: om zoveel mogelijk vanuit de bestaande kermisorganisatie-structuren te vertrekken.

In andere woorden, behouden wat al goed gaat in de gemeente en een gelijk speelveld creëren. Dit heeft tot gevolg dat de nieuwe organisatiestructuur veelal dezelfde lijn doorzet zoals bekend uit de voormalig gemeente Boxmeer. Door deze bestaande structuur met de nodige wijzigingen uit te rollen in de rest van de gemeente, kan de huidige ongelijke positie tussen kernen worden tegengegaan.

### **3.1. Hoe faciliteert de gemeente kermis?**

In de nieuwe organisatiestructuur onderscheidt de gemeente twee typen kermis:

- Een georganiseerde kermis in opdracht van de gemeente;
- Een kermis georganiseerd door dorpsraden in eigen kern.

Beide worden door de gemeente gefaciliteerd, maar wel met verschillende aanpak en voorwaarden. Hiermee wordt de rol van de gemeente vereenvoudigd. Concreet betekent dit dat de gemeente kermissen faciliteert door:

1. Opdracht te geven voor het organiseren van de kermis;
2. Zelforganisatie door dorpsraden mogelijk te maken.

Deze twee typen aanpak worden hieronder respectievelijk in 3.2. en 3.3. uiteengezet.

### **3.2. Kermis in opdracht van de gemeente**

#### **Aanpak**

Bij deze aanpak wordt de kermisorganisatie in opdracht van de gemeente gedaan. De gemeente doet een aanbesteding waarop kermisondernemers zich kunnen inschrijven om de opdracht uit te voeren. Voor een selectie van kernen zal de gemeente opdrachten uitzetten. De gemeente gaat dus niet voor iedere kern de kermis aanbesteden. Hiervoor liggen twee (hoofd)redenen ten grondslag:

1. Niet in iedere kern is draagvlak voor een in opdracht van de gemeente georganiseerde kermis
2. Niet in iedere kern is het haalbaar voor kermisondernemers om kermis te maken

#### **Totstandkoming van selectie**

Er bestaan geen standaardcriteria om te bepalen waar er kermis moet komen, en daarmee dus het uitzetten van opdrachten tot kermisorganisatie te rechtvaardigen. Waarom in de ene kern wel en in de andere niet? Een objectieve maatstaf zoals inwonersaantallen of leeftijdsopbouw is daar helaas niet aan te koppelen. Want waar kermis in de ene kern ontzettend leeft en goedbezocht wordt, kan dat in de volgende kern compleet anders zijn. Een selectie van kernen maken is dus ingewikkeld.

Als opdrachtgever heeft de gemeente hierin de regie; zij bepaalt uiteindelijk voor welke kernen opdrachten worden uitgezet. Hiervoor worden de volgende stappen doorlopen:

- Uitgangspunten voor de selectie zijn dat de in opdracht van de gemeente te organiseren kermis: 1) moet voldoen aan het minimumpakket van attracties, 2) kan rekenen op lokaal draagvlak, en 3) realistisch is beoordeeld op haalbaarheid voor ondernemers.
- Op basis van de kennis als opdrachtgever, evaluaties en ervaring met voormalige en lopende opdrachten, heeft de gemeente een redelijke inschatting kunnen maken waar het wenselijk is dat er in opdracht van de gemeente kermis wordt georganiseerd.



- Aan de hand van deze voorselectie haalt de gemeente voorkeuren op bij de betreffende dorpsraden om te peilen of een opdracht uitzetten of zelforganisatie gewenst is.
- Ook haalt de gemeente bij kermisondernemers op, of het in de toekomst haalbaar blijft om in de desbetreffende kernen kermis te organiseren. Hiervoor stelt de gemeente als voorwaarde dat er aan een minimumpakket van attracties moet worden voldaan.
- Een doorgaand evaluatietraject vanuit de gemeente is nodig om te monitoren of de selectie van kernen nog relevant en wenselijk is, en aan de bovenstaande uitgangspunten voldoet.

### **Opdrachtverstrekking**

De gemeente zet aan de hand van de bovenstaande selectie opdrachten voor kermisorganisatie uit. Bij deze opdrachtverstrekking zijn de volgende punten van toepassing:

- De opdrachten worden in een openbare aanbesteding verpacht en voor een periode van drie jaar vastgelegd, met tweemaal de optie om één jaar te verlengen.
- De opdrachten worden in percelen uitgezet met één of meerdere kermissen bij elkaar. De huidige samenstelling van de percelen blijft leidend voor de opzet van de toekomstige opdrachten, al is er gekeken of het zinvol is om de samenstelling te wijzigen. Gezien zowel de kermisdata en de geografische ligging is gekozen om dezelfde samenstelling van de percelen op dit moment aan te houden. Een eventuele wijziging is echter ook niet uit te sluiten. Mogelijk biedt 2023 als ervaringsjaar nieuwe inzichten waarop gebaseerd kan worden of het wenselijk is de samenstelling te wijzigen en/of een opdracht niet langer uit te zetten.
- De opdrachtverstrekking geschiedt onder de uitvoering van dit kermisbeleid, met die reden worden in dit beleidsstuk geen vermeldingen gedaan van eventuele percelen. Daarnaast kunnen in de aanbesteding per kermis specifieke voorwaarden in afstemming met de dorpsraden en/of kermiswerkgroepen opgesteld worden, waarin de gemeente zo nodig bemiddeld maar uiteindelijk beslissbevoegd blijft. Hiermee kan bijvoorbeeld de samenwerking tussen de lokale gemeenschap en de kermisorganisator formeel vastgesteld worden in de verpachtingsvoorwaarden van de opdracht.
- Het minimumpakket van attracties en andere verpachtingsvoorwaarden waaraan voldaan moet worden zijn terug te vinden in de 'Verpachtingsvoorwaarden kermis gemeente Land van Cuijk' (zie ook 3.5).

### **3.3. Kermis door zelforganisatie dorpsraden**

Bij deze aanpak worden de dorpsraden in staat gesteld om zelf een kermis in eigen kern te organiseren. De gemeente faciliteert ze hierin door een vergoeding voor zelforganisatie en materiaal van de gemeentewerf beschikbaar te stellen. Hierin lijkt de aanpak sterk op de éénmalige subsidieregeling die in 2022 en 2023 van kracht was om zelforganisatie mogelijk te maken. Deze is echter op enkele punten anders.

De dorpsraden moeten namelijk aan de volgende voorwaarden voldoen om hiervan gebruik te maken:

1. Er moet een kermis(activiteit) georganiseerd worden.
  - Hiervoor hanteert de gemeente de volgende betekenis: "Het is een jaarlijks terugkerend buitenevenement in de openbare ruimte (bij voorkeur in het centrum van de kern), dat gratis te bezoeken is en bedoeld is voor alle leeftijden, voor alle lagen van de bevolking en alle nationaliteiten".
  - In het geval er geen kermis in de traditionele zin georganiseerd kan worden, dan moet de activiteit het doel van de kermis enigszins kunnen vervangen.
  - Bij twijfel over wat kermis is, is de Kermiscultuur zoals beschreven in de Inventaris Immaterieel Erfgoed Nederland (bijlage 5) leidend.
2. De kermis(activiteit) moet plaatsvinden tijdens het traditionele kermisweekend, tenzij er met goede reden én in goed overleg met de gemeente andere data afgesproken wordt.
3. Er vindt zich maximaal één keer per jaar per kern een kermis(activiteit) plaats.
4. De vergunningen voor de kermis(activiteit) dient de organiserende partij zelf aan te vragen.
5. De organiserende partij moet verantwoording kunnen afleggen over het besteedde bedrag.

Voor de kermisorganisatie in eigen kern ziet de gemeente momenteel de dorpsraad (of aan de dorpsraad gelieerde kermiswerkgroepen) als enige geschikte organiserende partij. De regeling is echter niet uitsluitend van toepassing voor dorpsraden. Mochten er andere geschikte partijen zich voordoen, dan neemt de gemeente deze ook in overweging. Gezien het beroep dat wordt gedaan op vrijwilligers, houdt de gemeente met het opstellen van de subsidieregeling ook rekening met het verminderen van extra administratieve handelingen.

### **3.4. Motivering**

De keuze voor deze nieuwe organisatiestructuur laat zich vooral kenmerken door het verder bouwen op de bestaande kermisorganisatie-structuren in de gemeente. Het kan daarom gezien worden als een logisch gevolg van het vertrekpunt en de uitgangspunten die ten grondslag van dit beleid liggen. Deze

punten hebben als kader centraal gestaan in de benadering hoe de gemeente wil omgaan met kermissen. Dit uit zich in de voordelen van deze nieuwe organisatiestructuur:

- **Behoud bestaande structuren.** De bestaande kermisorganisatie-structuren in voormalige gemeenten Boxmeer, Cuijk, Grave, Sint Anthonis, en Mill & Sint Hubert behouden kunnen blijven.
- **Gelijke positie.** De gemeente hanteert een duidelijke aanpak: zij zet een opdracht uit of maakt zelforganisatie mogelijk. Hiermee wordt de ongelijke positie tussen kernen door de wisselende rol van de gemeente rechtgetrokken.
- **Maatwerk.** Er ontstaat meer ruimte voor maatwerk: er is geen sprake van een éézijdige benadering. Hierdoor kan er per kermis gekeken worden naar waar de behoeftes liggen en kunnen alle bestaande kermissen behouden blijven mits hier genoeg lokaal draagvlak voor is.
- **Duidelijkheid.** De gemeente hanteert een duidelijke rolverdeling: zij treedt enkel op als opdrachtgever, subsidieverstrekker, facilitator en vergunningsverlener.

Hoewel deze nieuwe organisatiestructuur alom de meeste voordelen biedt, kunnen hier ook enkele bezwaren naar voren gebracht worden:

- **Kerneselectie.** De gemeente maakt een selectie van kernen voor welke zij een opdracht voor kermis uitzet. Er bestaan geen standaardcriteria om dit te bepalen. Uitgangspunten voor de gemeente in deze selectie zijn daarom dat de kermis: 1) moet voldoen aan het minimumpakket van attracties, 2) kan rekenen op lokaal draagvlak, en 3) realistisch is beoordeeld op haalbaarheid voor ondernemers.
- **Haalbaarheid.** Er is getracht de haalbaarheid van de percelen realistisch in kaart te brengen. Uiteindelijk moet in de praktijk blijken of kermisondernemers de percelen daadwerkelijk haalbaar achten en zich op de opdrachten inschrijven.
- **Hoge kosten.** Aan het behouden en faciliteren van alle bestaande kermissen in de gemeente hangen hogere kosten dan aan loslaten.
- **Meer werk.** Maatwerk biedt een mooie oplossing voor de kernen echter levert dit de gemeente meer werk op.

### 3.5. Faciliteren in de praktijk

Deze nieuwe organisatiestructuur brengt ook veranderingen met zich mee hoe de gemeente in de praktijk kermissen faciliteert.

#### Gemeentelijke ondersteuning

Voor de gemeentelijke ondersteuning van kermissen wordt aansluiting gezocht bij het 'Evenementenbeleid Land van Cuijk' (2022). Kermissen vallen onder evenementen en dienen daarom onder dezelfde voorwaarden gemeentelijke ondersteuning te ontvangen. Exacte voorwaarden hiervoor ontbreken op dit moment en moeten nog vastgesteld worden. Hier is het volgende over opgenomen:

*"De gemeente Cuijk, de gemeente Boxmeer, de gemeente Grave, de gemeente Mill & Sint Hubert en gemeente Sint Anthonis boden, voordat zij 1 gemeente Land van Cuijk vormden, allen diverse ondersteuning aan evenementen. Denk hier bijvoorbeeld aan het uitlenen van gemeentelijke materialen, het gebruik van de gemeentelijke stroom- en watervoorzieningen, bij diverse evenementen afval opruimen en het vegen van het evenemententerrein, reclame op de gemeentelijke LED-pagina's, het toestaan van het plaatsen van sandwich- en driehoeksborden en het niet in rekening brengen van legeskosten bij specifieke evenementenorganisatoren. Elke gemeente had hun eigen regels hieromtrent en ook een eigen procedure hoe zij dit organiseerde."*

#### Vergunningen

De vergunning voor de kermis dient altijd aangevraagd te worden door de organiserende partij. De kosten van leges zijn voor rekening van de aanvrager, tenzij anders opgenomen in het 'Evenementenbeleid Land van Cuijk' (2022).

#### Financiële ondersteuning

De gemeente begroot per kern een budget voor het behoud van de kermis. Dit bedrag stelt de gemeente beschikbaar voor de (zelf)organisatie van een kermis(activiteit). Per kern zal verschillen of en hoe dit bedrag besteedt wordt. Voor zelforganiserende kernen is dit de vergoeding voor zelforganisatie. Het kan ook voorkomen dat de gemeente dit bedrag inzet om kermisorganisatoren financieel tegemoet te komen in de haalbaarheid van een neer te zetten kermis conform het minimumpakket van attracties. Daarnaast bestaat er de kans dat er voor geen van deze twee gevallen gebruik gemaakt wordt van het begrote budget. In dat geval mogen deze kernen een beargumenteerde aanvraag doen om dit budget in te zetten voor de zelforganisatie van een nevenprogramma ter ondersteuning van de kermis(activiteit), behoudens toestemming van het college van B&W.

De hoogte van de financiële ondersteuning wordt ééns in de drie jaar door het college van B&W vastgesteld. Dit gebeurt in de vorm van een niet openbaar collegevoorstel. De hoogte van het budget wordt niet vooraf bekend gemaakt omdat het onwenselijk is dat het bedrag openbaar wordt voor het geval hier met de inschrijvingen van de opdrachten mogelijk voordeel uitgetaald kan worden.

#### Verpachtingsvoorwaarden

De gemeente zet middels de verpachtingsvoorwaarden de voorwaarden uiteen die komen kijken bij opdrachtverstrekking. De voorwaarden uit de voormalige gemeenten worden zoveel mogelijk geharmoniseerd in nieuwe verpachtingsvoorwaarden voor de gemeente: 'Verpachtingsvoorwaarden kermis gemeente Land van Cuijk'. Deze zijn niet van toepassing voor de zelforganiserende kernen.

Veelal komen hier de praktische voorwaarden van de kermissen aan bod zoals onder meer: data, openingstijden, locaties, minimumpakketten, inschrijvingseisen, verplichtingen, op en afbouw, standplaatsen woonwagens/pakwagens, stroom en water voorzieningen, afval, vergunningen, rit- en entreprijzen, proefdraaien, geluidsnormen, overlast, verbod op prijzen, (brand)veiligheid, toiletten, prikkelarme uurtjes, schade, mogelijkheid tot BIBOB-onderzoek, aansprakelijkheid, verzekering, etc.

#### 4. Financiële verantwoording

De nieuwe organisatiestructuur faciliteert op een andere manier dan voorheen de kermissen in de gemeente Land van Cuijk. Hierdoor veranderen ook de financiële structuren. Deze verantwoording geeft financieel inzicht in de huidige situatie, en laat zien welke financiële veranderingen nodig zijn om de nieuwe organisatiestructuur te bekostigen.

##### Begroting en uitgaven over 2022

<b>63040900.1 – Kermissen en overige evenementen(K)</b>	438190 Gas - elektra - water	438390 Ov. goederen en diensten	<b>Totaal</b>
<b>Begroting uitgaven</b>	<b>€ 117.540,00</b>	<b>€ 109.351,00</b>	<b>€ 226.891,00</b>
<b>Werkelijke kosten totaal</b>	<b>€ 97.019,89</b>	<b>€ 134.157,84</b>	<b>€ 231.177,73</b>
Werkelijke kosten kermissen	€ 23.704,95	€ 78.601,86	€ 102.306,81
Werkelijke kosten evenementen	€ 73.314,94	€ 55.555,98	€ 128.870,92
<b>Saldo</b>	<b>€ 20.520,11</b>	<b>- € 24.806,84</b>	<b>- € 4.286,73</b>

##### Begroting en inkomsten over 2022

<b>63040950.1 – Opbrengst kermissen en overige evenementen(K)</b>	837110 Leges en andere rechten	838110 Overige opbrengsten	<b>Totaal</b>
<b>Begroting inkomsten</b>	<b>- € 59.590,00</b>	<b>- € 34.622,00</b>	<b>- € 94.212,00</b>
<b>Werkelijke inkomsten totaal</b>	<b>- € 23.733,33</b>	<b>- € 57.808,00</b>	<b>- € 81.541,33</b>
Werkelijke inkomsten kermissen	- € 23.733,33	- € 57.808,00	- € 81.541,33
Werkelijke inkomsten evenementen	€ 0	€ 0	€ 0
<b>Saldo</b>	<b>- € 35.856,67</b>	<b>€ 23.186,00</b>	<b>- € 12.670,67</b>

Om dit nieuwe beleid te dragen zijn er per 2024 extra financiële middelen nodig: **€ 59.650**. Deze wordt aangeleverd bij de kadernota voor 2024. Voor dit budget gelden de volgende uitgangspunten:

- Per saldo verwachten we een tekort op uitgaven voor de kermissen, van ongeveer **€ 17.650**.
- Extra middelen van **€ 42.000** om per kern de (zelf)organisatie van een kermis(activiteit) of ondersteunend nevenprogramma te faciliteren. In deze berekening voor 33 kernen gaan we uit van het eerder vastgestelde bedrag van € 3.000 per kern<sup>2</sup>. Voor 19 kernen zijn deze al in het bovenstaande kostenoverzicht onder 'Werkelijke kosten kermissen – Ov. Goederen en diensten' opgenomen. Hier komen dus 14 kernen bij: € 42.000 (14 x € 3.000).

2) Het college van B&W stelt uiteindelijk de hoogte van het financiële ondersteuning per kern definitief vast voor drie jaar.

- Dit bedrag is maximaal nodig om alle kernen van een vergoeding te voorzien. De verwachting is echter dat niet elke kern van de vergoeding gebruik zal maken.

## 5. Conclusie en aanbeveling

Het doel van dit beleidsplan is om de continuïteit van kwalitatieve, gezellige kermissen in de kernen van de gemeente Land van Cuijk, groot én klein, te waarborgen door de kermis op een efficiënte, eenduidige manier te organiseren.

Met het kermisbeleid wat nu voor u ligt, is dit doel realiseerbaar. Dit nieuwe kermisbeleid zet namelijk duidelijke kaders neer hoe de gemeente met de organisatie van kermissen wil omgaan, nu en in de toekomst. In beginsel vertrekt het vanuit de bestaande kermisorganisatiestructuren uit de voormalige gemeenten en houdt daarmee in stand wat al goed gaat in de gemeente. Tegelijkertijd wordt met een nieuwe organisatiestructuur een gelijk speelveld gecreëerd voor kermissen in alle kernen in de gemeente Land van Cuijk.

*Dit brengt de volgende urgente aanbeveling met zich mee:*

### **Omarm de nieuwe organisatiestructuur en begroot een budget voor het behoud van de kermis:**

- Deze ondersteunt het behoud van de bestaande kermisorganisatie-structuren in voormalige gemeenten Boxmeer, Cuijk, Grave, Sint Anthonis, en Mill & Sint Hubert.
- Deze ondersteunt kermisorganisatie door zowel opdrachtverstrekking als zelforganisatie. Daarmee is ruimte voor maatwerk en een individuele benadering per kermis. Mits hier genoeg lokaal draagvlak voor is, kunnen alle kermissen behouden blijven.
- Deze legt een rol weg voor de lokale gemeenschap om zich in te spannen om de kermis aantrekkelijk te houden voor de bewoners, bezoekers en bedrijven.
- Deze biedt duidelijkheid over de rol en aanpak van de gemeente: zij treedt enkel op als opdrachtgever, subsidieverstrekker, facilitator en vergunningsverlener. De ongelijke positie tussen kernen door de wisselende rol van de gemeente wordt hiermee rechtgetrokken.
- Met de vraag naar extra middelen van € 59.650 kan de nieuwe organisatiestructuur worden gedragen en zijn de beoogde doelen te realiseren.

Tot slot, hoewel dit nieuwe kermisbeleid met zorg is geschreven en samengesteld, hebben de afgelopen coronajaren ons geleerd dat zich altijd onvoorziene omstandigheden kunnen voordoen. Doorlopende monitoring van het beleid is daarom wenselijk, al dient het beleidsstuk richting en houvast te kunnen geven voor de komende periode van vijf jaar.

*Aldus besloten door de raad van de gemeente Land van Cuijk  
in zijn openbare vergadering van 25 mei 2023.*

*De griffier,  
Richard van der Weegen*

*De voorzitter,  
Marieke Moorman*

## Bijlage 1

### Overzicht alle kermissen inclusief periodes, dagen en locaties in de gemeente Land van Cuijk

Kern	Aanduiding periode	Dagen	Locatie
Sint Hubert	2 <sup>e</sup> zondag van mei	Za, zo, ma, di	Lange Schoolstraat
Ledeacker	3 <sup>e</sup> weekend van mei	Za	Den Dries, Den Akker
Oploo	2 <sup>e</sup> zondag van juni	Za, zo, ma, di	Mulderserf
Stevensbeek	3 <sup>e</sup> zondag van juni	Vrij, za, zo	Pater Eijmardstraat
Boxmeer	Laatste zondag van juni	Vrij, za, zo, ma, di	Weijerplein
Wilbertoord	1 <sup>e</sup> zondag van juli	Za, zo, ma, di	Wethouder Lindersstraat
Beugen	1 <sup>e</sup> zondag van juli	Vrij, za, zo, ma	Kerkplein
Maashees	2 <sup>e</sup> zondag na Pinksteren (in overleg verschuiven als data samenvalt met 'Op de Toffel' op 3 <sup>e</sup> zondag van juni)	Vrij, za, zo, ma	Monseigneur Geurtslaan
Westerbeek	1 <sup>e</sup> zondag van juli	Vrij, za, zo, ma	Stevensstraat
Sint Anthonis	2 <sup>e</sup> zondag van juli	Zo, ma, di, wo, do	Brink
Wanroij	1 <sup>e</sup> zondag van augustus	Vrij, za, zo, ma, di	Giesenplein
Langenboom	1 <sup>e</sup> zondag na 4 augustus	Za, zo, ma, di	Kerkplein
Vierlingsbeek	2 <sup>e</sup> zondag van augustus	Za, zo, ma, di	Pastoor Jansenstraat, Vrijthof
Overloon	3 <sup>e</sup> zondag van augustus	Za, zo, ma, di, wo	14 Oktoberplein
Sambeek	Laatste zondag van augustus	Vrij, za, zo, ma	Pastoor de Vochtplein
Velp	Laatste zondag van augustus	Vrij, za, zo	Vogelenzangscheweg
Gassel	Laatste zondag van augustus	Zo	Julianaplein, Dorpsstraat
Grave	1 <sup>e</sup> zondag van september	Wo, do, vrij, za, zo	Lunette
Haps	1 <sup>e</sup> zondag van september	Za, zo, ma, di	Marijkeplein
Groeningen	1 <sup>e</sup> zondag van september	Vrij, za, zo	Maasstraat
Holthees	1 <sup>e</sup> zondag van september	Za, zo	Hoeve de Knol
Rijkevoort	2 <sup>e</sup> zondag van september	Do, vrij, za, zo	Meester van Den Bergplein, Kapelstraat
Cuijk	2 <sup>e</sup> zondag van september	Vrij, za, zo, ma, di	Maasstraat, de Markt, Grotestraat, Maaskade
Mill	3 <sup>e</sup> zondag van september	Za, zo, ma, di	Kerkstraat
Beers	1 <sup>e</sup> zondag na 21 september	Za, zo, ma, di	Burgemeester V.D. Braakplein
Vortum-Mullem	Laatste zondag van september	Vrij, za, zo	Sint Cornelisstraat
Landhorst	1 <sup>e</sup> zondag van oktober	Zo	Pionierstraat
Oeffelt	1 <sup>e</sup> zondag na 3 oktober	Vrij, za, zo, ma, di	Hapseweg, Dorpsstraat

## Bijlage 2

### Maandplanning Boxmeer (voorbeeld)

Om een succesvolle kermis te organiseren moeten er diverse taken worden uitgevoerd. In het onderstaande overzicht is te zien welke taken dit zijn voor Boxmeer en wanneer dit moet gebeuren.

Uitvoeringstaak	Uitvoering
Inschrijvingsperiode kermisorganisatoren	Nov – jan
Beoordeling ingeschreven kermisorganisatoren	Jan – feb
Beoordeling voordracht kermisexploitanten	Feb – mrt
Opstellen overeenkomsten 2022 met kermisorganisator	Feb – mrt
Aanvraag evenementenvergunning	April
Artikelen in gemeenterubriek Maasdriehoek (week voorafgaan aan kermissen)	April - juni
Kermisdata op website Land van Cuijk	April
Facturering (debiteuren kermisexploitanten kern Boxmeer)	April
Opstellen conceptprogramma met activiteiten	April
Maken plattegrond met opstelling attracties, afvalbakken, EHBO	April
Lijst kermisexploitanten met attracties mailen voor stroomvoorziening	Mei
Organisatie stalling pakwagens aan Bakelgeertstraat	Mei
Regelen afvalcontainers en vegen door Nabuurs en IBN conform inkoopvoorwaarden	Mei
Brief vaste kermisexploitanten incl. aankondiging officiële opening	Mei
Inhuur EHBO met wagen	Mei
Aanvragen standspijp Weijerplein tot 6.000 liter water per uur	Mei
Organisatie beveiliging kermisterrein	Mei
Welkomstbogen kermis	Mei
Overleg met horeca	Mei
Overleg over opstellen kermiskrant in overleg van Maasdriehoek	Mei
Schrijven artikelen voor kermis. Publicatie in BW	Mei/Juni
Controle RAS-nummers	Begin juni
Brief uitnodiging officiële opening (incl. kermisbonden?)	Begin juni
Uitmeten van plaatsing kermisattracties	Begin juni
Brief aan omwonenden (ivm mogelijke overlast)	Begin juni
Ophangen spanzeilen aan rand van kern Boxmeer	Juni
Opstellen van kermisattracties	Week voor aanvang
Controle kermisterrein met hulpdiensten	Week voor aanvang
Wegomleidingen aangeven	Half juni
Metten stand elektriciteit voor en na kermis	Vooraf
Controle brandblussers door brandweer	Vooraf
Hand- en spandiensten tijdens alle kermisdagen	Tijdens kermis
Werkzaamheden buitendienst conform draaiboek	Tijdens kermis
Contacten met kermisexploitanten	Doorlopend
Vorbereiding/informeren wethouder	Doorlopend
Evaluatie kermis/	Na kermis
(Navragen) verantwoording kermissen door dorpsraden financieel en inhoudelijk	Na kermis



### Bijlage 3

#### Opmerkingen uitgangspunten 1e bijeenkomst Kermiscommissie

<p><b>Lokaal</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Eigen identiteit behouden</li> <li>• Hoe maak je een aantrekkelijk programma door het jaar heen voor inwoners en trekken van buitenstaanders. Agenda Land van Cuijk</li> <li>• Kermis + andere activiteiten als lokaal merk</li> <li>• Vrijwilligers beleid. Jeugd betrekken met vouchers (Subsidiering?)</li> <li>• Reuring + horeca rondom kermis</li> <li>• Wensen attracties ophalen</li> <li>• Blijvende samenwerking met de wijkraad en horeca</li> <li>• Kermis aantrekkelijker maken (clown / vuurwerk / jeugd naar de kermis trekken)</li> <li>• Samenwerken, dat missen we in Mill.</li> <li>• Ja eens met uitgangspunt</li> <li>• Gezamenlijke verantwoordelijkheid.</li> <li>• Ieder moet bijdrage leveren (financieel of anders). Ondernemers / organisatie / horeca / bewoners.</li> </ul>
<p><b>Veiligheid</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Kwalitatieve attracties kosten geld</li> <li>• (kleinere kermis – zekerheid) Werk met een paar goede kermisexploitanten die dan ook zekerheid hebben → zij regelen</li> <li>• Makkelijke weg voor vergunning (Bijvoorbeeld voor kroegentocht). Het proces waar ze doorheen moeten kan makkelijker.</li> <li>• Verkeersveiligheid naar de kermis</li> <li>• Helderheid parkeren + afsluitingen</li> <li>• Voorzieningen laden of zichtbaarheid</li> <li>• Corona → verwachtingen managen</li> <li>• Attracties moeten gekeurd zijn</li> <li>• Rondom de kermis verkeersveiligheid</li> <li>• Rondom woonwagenvak verkeersveiligheid</li> <li>• Spreekt voor zich</li> <li>• Wie is eindverantwoordelijk bij ongevallen</li> <li>• (Aanhakend op opmerking hierboven, wie is de contractant)</li> </ul>
<p><b>Duidelijk</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Evenementen commissie in samenwerking met lokale initiatieven + kermisexploitanten</li> <li>• Kermis agenda Land van Cuijk</li> <li>• Steun + zichtbare aanwezigheid gemeente uitdragen</li> <li>• Wie is contractant – coördinator, vergunningsplicht?</li> <li>• Rol toeristische organisatie Visit Land van Cuijk (expertise en marketing)</li> <li>• Rol gemeente: <ul style="list-style-type: none"> <li>– Subsidie</li> <li>– Facilitator (hekken, afspraken politie / ambulance / ov)</li> <li>– Afspraken met de kermisexploitanten (zeker voor de grote kermis belangrijk)</li> <li>– (toegevoegd: voorkeur dat de gemeente deze afspraken maakt omdat deze meer autoriteit heeft dan de dorpsraad. Ook in de samenwerking met de kermisexploitanten speelt een rol van aansprakelijkheid. Daarom liever de gemeente. Dus liever de steun uit de gemeente om de contracten af te sluiten. Randzaken dan in afstemming met de kermiscommissie of dorpsraden).</li> </ul> </li> <li>• Contracten met kermisexploitant regelen. Of voorzien van financiën door gemeente. Heeft ook de voorkeur dat de gemeente contracten afsluit.</li> <li>• Er moeten duidelijke contracten opgesteld worden waar een kermisorganisator zich aan moet houden.</li> </ul>
<p><b>Realistisch</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Maak verschil tussen grote en kleinere kermissen</li> <li>• Overleg orgaan samen andere events</li> <li>• Detail programmering activiteiten</li> <li>• Samenwerken met respect voor rendabele business cases</li> </ul>

- Gezamenlijke promotie in samenwerking met gemeente
- Koepelvergunning anders steeds slechter haalbaar in relatie tot vrijwilligers
- Kermis spectaculairder meer spectaculaire attracties en minder attracties op herhaling. De wens van de burger
- Haps is oké en zo behouden
- Beers behoeft wel veel aandacht
- Afspraken moeten worden nagekomen en geen smoesjes
- Dorpen zonder kermis betrekken

## Bijlage 4

### Ontwikkelingen kermis in Nederland

Er vinden in Nederland jaarlijks 1.700 kermissen plaats. De kermis is één van de populairste terugkerende evenementen. Desondanks staat de traditionele kermis onder druk. Landelijk is een trend zichtbaar van teruglopende bezoekersaantallen, hogere kosten en minder omzet voor de exploitanten. Ook het aantal kermissen in Nederland loopt al jaren terug. Jaarlijks verdwijnen er enkele tientallen kermissen, vooral in de kleine gemeenten. Terwijl consumenten steeds hogere eisen gaan stellen aan vermaak, heeft de kermis meer en meer te maken met concurrentie in het explosief gegroeide Nederlandse evenementenlandschap (inclusief pretparken). Ook vormt nieuwe technologie, bijvoorbeeld in de vorm van spelcomputers en smartphones een steeds spectaculairder alternatief<sup>3</sup>.

Daarnaast eisen de risico's van de kermis meer aandacht op. Diverse berichten in de afgelopen jaren maken duidelijk dat ook kermissen niet altijd zonder incidenten verlopen. Er is dan ook (voortdurend) veel aandacht voor veiligheid op kermissen. Betrokkenen partijen geven aan dat het inschatten van risico's, regisseren en waarborgen van veiligheid en het bepalen van verantwoordelijkheden een lastige opgave kan zijn en leidt tot extra kosten. Kortom, de kermis heeft in het algemeen te maken met de nodige uitdagingen (2018).

Bron: <https://gemeentebestuur.haarlem.nl/bestuurlijke-stukken/2018571242-2-Bijlage-1-Onderzoek-kermis-Zaanenlaan.pdf>

---

3) Bij gebruik van deze bron uit 2018 brengt de voorzitter van de BOVAK graag een nuancering en actualisatie aan. Zij zeggen zich ten delen te kunnen herkennen in de landelijke trends voor de coronapandemie, maar stellen dat de kermis in de jaren daarna weer steeds meer belangstelling geniet. Overigens gaat het volgens hen om ruim 1.500 kermissen die jaarlijks in Nederland plaatsvinden.

## Bijlage 5

### Kermiscultuur Inventaris Immaterieel Erfgoed Nederland

#### Beschrijving

Kermis is reizend vermaak in de openbare ruimte van dorpen en steden dat veelal volgens een traditionele jaarkalender verloopt. De kermiscultuur vindt bij voorkeur plaats in het centrum van stad, dorp of wijk. Het is een jaarlijks terugkerend buitenevenement dat gratis te bezoeken is en bedoeld is voor alle leeftijden, voor alle lagen van de bevolking en alle nationaliteiten.

De kermiscultuur van nu wordt beoefend en in stand gehouden door drie hoofdgroepen: kermisfamilies, organisatoren en publiek. Deze drie groepen zijn van elkaar afhankelijk: zij maken de kermis.

*Kermisfamilies* zetten vaak generaties lang al het kermisbedrijf voort: zij hebben een VOF of BV waarin de familie attracties exploiteert. Kinderen leren het vak door al jong mee te doen en willen vaak ook op pad met een eigen attractie. Rond Pasen start het echte 'seizoen'. Dan gaan de families op reis.

*Gemeenten en organisatoren* zorgen voor de organisatie van de kermis, ze stellen de kermis samen. Die bestaat soms uit attracties van dezelfde jaarlijks terugkerende exploitanten, maar bij grotere kermissen is er sprake van een wisselend aanbod. De gemeente regelt dat het terrein beschikbaar is waarop de kermis wordt gehouden en de salon- en pakwagens komen te staan.

*Het publiek* is essentieel voor het slagen van de kermis. Zij zijn de bezoekers en de deelnemers aan de attracties. Bij veel kermissen zijn er traditionele activiteiten rond het bezoeken van de attracties.

#### Beoefenaars en betrokkenen

- Kermisfamilies: zij zijn de dragers van de kermis
- Gemeenten: zij wijzen het kermisterrein aan, zorgen voor de faciliteiten en verlenen de vergunning
- Organisatoren: sommige gemeenten hebben zelf de rol van organisator op zich genomen, andere gemeenten hebben dat uitbesteed aan een kermisorganisatiebureau.

#### Geschiedenis en ontwikkeling

De geschiedenis van de kermis gaat terug tot de middeleeuwen. Steden lieten rond bepaalde data markten toe waar vrije handel was toegestaan. De kerken vierden hun kerkwijding (de dag waarop de kerk werd ingewijd) met een Heilige Mis (de kerk-mis). Uit beiden ontstonden kermissen: momenten van vertier voor de inwoners van stad en dorp, waar vrijhandel was toegestaan en speciale waren werden aangeboden en kunsten werden vertoond.

De kermis was de plek voor kwakzalvers, doctoren, uitvinders, artiesten en handelaren. De kermis veranderde steeds qua aanbod, maar niet van karakter. Door de industriële revolutie werden de attracties moderner: eerst qua aandrijving en verlichting (stoom, elektriciteit), later ook qua opbouw en transport (trein). Nieuwe (wetenschappelijke) vindingen werden gepresenteerd op de kermis en kregen een vaste plaats in de maatschappij, zoals de cinema.

Kermisreizigers trokken en trekken van plaats naar plaats. Dat deden ze met een kalender in hun hoofd. Het seizoen start met kermissen rond de voorjaarsmarkten. Het eindigt met de veemarkten in het najaar, zoals koeien- en paardenmarkten. In de winter zijn er geen kermissen en moeten de kermisreizigers van het verdiende geld leven of hebben ze andere inkomsten. Tegenwoordig wordt het winterseizoen ingevuld met kerstmarkten, oliebollen standplaatsen of overdekte winterkermissen. Dan moet ook de attractie worden opgeknapt.

#### Borgingsacties

2022-2025

- Bewustwordingscampagne ontwikkelen om de trots van kermisexploitanten voor de waarde van hun erfgoed te versterken.
- De Rijdende School ontwikkelt een module kermisgeschiedenis voor kermiskinderen, zodat zij hun geschiedenis kennen en kunnen uitdragen.
- Kermisexploitanten stimuleren om in of bij hun attractie hun familiegeschiedenis te laten zien. Ernaar streven dat op kermissen een aantal attracties komt te staan die de band met het verleden tastbaar maken.
- Gemeenten en kermisorganisatoren stimuleren om in navolging van de vroegere Maliebaankermis in Utrecht de componenten die kermis in het verleden had - zoals muziek, theater, kijkwerk en circus - indien mogelijk te integreren.

- Een digitale folder voor gemeenten, kermisorganisatoren en plaatselijke erfgoedorganisaties maken om aan te tonen dat kermis niet zomaar een evenement is, maar ook materieel en immaterieel erfgoed.
- Optimaal gebruikmaken van sociale media om het immaterieel erfgoed te promoten.
- Enquête houden onder de kermisfamilies. Hiervoor vragen wij hulp van studenten. De resultaten zichtbaar maken op een website en/of in een boek.
- Nationaal en internationaal samenwerken met organisaties die zich inzetten voor het kermiserfgoed.
- Ontwikkelen een strategisch kermiscultuur- c.q. kermis-erfgoedbeleid.

Bron: <https://www.immaterieelerfgoed.nl/nl/kermiscultuur>